

Wyrok z dnia 7 lutego 2002 r.

II UKN 13/01

Przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, doliczenie w postępowaniu sądowym do okresów składkowych i nieskładkowych uwzględnionych przez organ rentowy, okresów ubezpieczenia przypadających po wydaniu zaskarżonej decyzji, nie jest naruszeniem art. 33 ust. 1 pkt 5 w związku z ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.).

Przewodniczący SSN Maria Tyszal (sprawozdawca), Sędziowie SN: Beata Gudowska, Zbigniew Myszka.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 lutego 2002 r. sprawy z wniosku Wandy T. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w W. o rentę z tytułu niezdolności do pracy, na skutek kasacji organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 20 czerwca 2000 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu wyrokiem z dnia 19 stycznia 2000 r. [...], po rozpoznaniu odwołania Wandy T. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w W. z dnia 8 grudnia 1998 r., zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres trzech lat od wyczerpania zasiłku chorobowego z dniem 3 lipca 1999 r. Sąd ten ustalił, że wnioskodawczyni wykazała, przypadające po wydaniu decyzji, dodatkowe okresy: składkowy od 11 stycznia do 18 kwietnia 1999 r. oraz nieskładkowy od 19 kwietnia do 3 lipca 1999 r. Zdaniem Sądu, łącznie z okresami uznanymi przez organ rentowy, wykazała okresy 3 lata 10 miesięcy i 7 dni okresów składkowych oraz 1 rok 6 miesięcy i 6 dni nieskładkowych a więc spełniła warunek posiadania wymaganego okresu zatrudnienia w rozumieniu art. 32 ustawy z

dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.). Ustalił również, na podstawie wyników nowych specjalistycznych badań lekarskich wnioskodawczynie, że jest na częściowo niezdolna do pracy na okres trzech lat.

W apelacji, organ rentowy zakwestionował ocenę Sądu, że wnioskodawczynie jest częściowo niezdolna do pracy oraz zarzucił, że w okresie od 10 listopada 1998 r. do 9 listopada 1998 r. wykazała jedynie 4 lata 9 miesięcy i 8 dni zamiast wymaganych 5 lat „zatrudnienia”.

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu wyrokiem z dnia 20 czerwca 2000 r. [...] oddalił apelację.

W kasacji, organ rentowy zaskarżonemu wyrokowi zarzucił: „naruszenie prawa materialnego przez błędne zastosowanie art. 27 w związku z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 18.12.1976 r. o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ich rodzin (Dz.U. z 1989 r. Nr 46 poz. 250) w związku z art. 32 ust. 2 i art. 33 ust. 1 pkt. 5 i ust. 2 ustawy z dnia 14.12.1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.), przez przyznanie powódce prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy pomimo nieudowodnienia wymaganego 5-go okresu zatrudnienia w ostatnim dziesięcioleciu poprzedzającym datę zgłoszenia wniosku i powstania niezdolności do pracy, naruszenie przepisów postępowania - art. 233 § 1, art. 316 § 1 i art. 328 § 2 kpc mające istotny wpływ na wynik sprawy przez pominięcie szczegółowego zestawienia okresów składkowych i nieskładkowych powódki” i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 19 stycznia 2000 r. i oddalenie odwołania powódki ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy wziął pod uwagę, co następuje:

Stosownie do art. 393¹¹ KPC Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach kasacji. Granice te wyznaczają przytoczone w niej podstawy, skonkretyzowane zarzutami i ich uzasadnieniem, oraz jej wnioskami. Wobec przytoczenia w kasacji obydwu podstaw wskazanych w art. 393³ pkt 1 i 2 KPC, w pierwszej kolejności ocenie

podlegają zarzuty naruszenia przepisów postępowania. Podniesione w kasacji zarzuty naruszenia zaskarżonym wyrokiem, powołanych przepisów nie są usprawiedliwione. Przede wszystkim przypomnieć należy to, co Sąd Najwyższy wielokrotnie już wyjaśniał, że powołanie zarzutu naruszenia art. 328 § 2 KPC w ramach podstawy kasacyjnej jest z zasady nieskuteczne, z uwagi na brak istotnego wpływu tego naruszenia na wynik sprawy. Przepis ten dotyczy bowiem wymaganej treści uzasadnienia wyroku, które powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, w tym dowodów na których sąd się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Wady konstrukcyjne uzasadnienia sporządzonego po wydaniu zaskarżonego rozstrzygnięcia nie mają na ogół wpływu na jego treść, i nie mogą stanowić usprawiedliwionej podstawy kasacji (por. wyrok z 1 lipca 1998 r., I PKN 220/98, OSNAPIUS 1999 nr 15, poz. 482). Kasacja upatruje naruszeń wymienionych w niej przepisów w tym, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd pominął szczegółowe zestawienie okresów składkowych i nieskładkowych wnioskodawcy, jednakże powołując się też na potrzebę wyłączenia niektórych okresów nieopłacania składki „na wniosek ubezpieczonego”, ich obliczenie oraz wyjaśnienie, czy zostały uwzględnione w postępowaniu przed organem rentowym lub w sądowym, autor kasacji pozostawił Sądowi Najwyższemu mimo, że od początku orzekania kasacyjnego ukształtowało się jednolite, wielokrotnie powtarzane w publikowanym orzecznictwie, stanowisko obydwu Izb Sądu Najwyższego, zarówno Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, jak i Cywilnej, że „zarzuty kasacyjne powinny być przedstawione tak szczegółowo, by Sąd Najwyższy bez poszukiwań w pismach procesowych (aktach sprawy) otrzymał omówienie wytkniętej wady” (wyrok z dnia 16 grudnia 1996 r., II UKN 32/96, OSNAPIUS 1997 nr 15, poz. 275) oraz że to nie Sąd Najwyższy ma poszukiwać argumentów usprawiedliwiających kasację, to osoba o odpowiednio wysokich kwalifikacjach prawniczych, wnosząca kasację ma wykazać jej zasadność odpowiednim do art. 393³ KPC przytoczeniem podstaw i adekwatnym do nich wywodem prawnym. W rozpatrywanej sprawie wprawdzie słuszny jest zarzut naruszenia zaskarżonym wyrokiem art. 328 § 2 KPC, ponieważ pominięcie w nim obliczenia w latach, miesiącach i dniach uwzględnionych okresów składkowych i nieskładkowych wnioskodawcy powoduje, że ustalenia stanowiące podstawę faktyczną rozstrzygnięcia nie poddają się kontroli kasacyjnej, jednakże w kasacji nie wykazano na czym polega istotność wpływu tego naruszenia na wynik sprawy, natomiast uzasadnienie kasacji wskazuje, że wyrok - mimo tego naruszenia - odpowiada

prawu. Kasacja nie kwestionuje bowiem samego obliczenia, podnosi jedynie, że niektóre z nich powinny być wyłączone z uwagi na nieopłacenie składki, jednakże pełniąc ten sam błąd, który zarzuca zaskarżonemu wyrokowi, ustalenie ich liczby i ewentualnego wpływu na wynik sprawy, pozostawiła Sądowi Najwyższemu. Brak w tym zakresie uzasadnienia zarzutów powoduje, że nie poddają się one kontroli kasacyjnej. Zarzucając, że ustalenia Sądu zostały dokonane z naruszeniem pozostałych powołanych przepisów postępowania, kasacja powtarzając za apelacją, że wnioskodawczyni na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia „uwarunkowanego datą zgłoszenia wniosku o rentę jak również datą powstania inwalidztwa”, nie wykazała wymaganego okresu ubezpieczenia, całkowicie ignoruje to, że Sąd Apelacyjny zaakceptował pogląd Sądu pierwszej instancji, wyjaśniający że do okresów składkowych i nieskładkowych, uwzględnionych przez organ rentowy, a więc bezspornych, należy wnioskodawczyni doliczyć dodatkowe okresy ubezpieczenia, jakie przypadają po zgłoszeniu wniosku o rentę. Stanowisko organu rentowego jest anachroniczne, bowiem pogląd przyjęty w zaskarżonym wyroku jest ugruntowany wieloletnią praktyką sądów ubezpieczeń społecznych i orzecznictwem byłego Trybunału Ubezpieczeń Społecznych oraz Sądu Najwyższego (por. wyroki: z dnia 7 lipca 1971 r., III URN 9/71 - OSPiKA 42/1971, z 22 października 1987 r., II URN 290/86 - PZS 1987/7 s. 62, z dnia 23 czerwca 1988 r., II URN 29/88, PSP 1989/5, poz. 107). Stosownie do tego poglądu, doliczenie w postępowaniu sądowym okresów ubezpieczenia przypadających po wydaniu zaskarżonej decyzji, do uwzględnionych przez organ rentowy, okresów składkowych i nieskładkowych, od których zależy prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, nie jest naruszeniem art. 33 ust. 1 pkt 5 w związku z jego ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.). Ponieważ w tym zakresie zasady przyznawania renty nie uległy zmianie orzecznictwo to zachowuje aktualność. Skoro przytoczona w kasacji podstawa z art. 393¹ pkt 2 KPC okazała się bezzasadną, to również zarzuty niewłaściwego zastosowania, powołanych w petitum kasacji, przepisów prawa materialnego są nieusprawiedliwione.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 393¹² KPC orzekł jak w sentencji wyroku.

=====